

RAYMOND CHANDLER

GJUMI I MADH

E përktheu nga origjinali: Aleko Minga

BOTIMET IDK

Ishte thuajse ora njëmbëdhjetë e mëngjesit, të një mes tetori, me diell të veshur dhe një kërcënim shiu të rrebeshtë që rrinte pezull në qartësinë e tepruar të kodrave. Kisha veshur kostumin tim me ngjyrë të kaltër, me këmishën blu të errët, kravatën dhe shamizën që shkonin me të, këpucët e zeza, çorapet e zeza të leshta me orë të vogla ngjyrë blu të errët mbi to. Isha i rregullt, i pastër, i rruar dhe i përkorë dhe nuk çaja kryet çfarë përshtypje mund t'u bënte kjo të tjerëve. Nga koka te këmbët isha shëmbëlltyra e një detektivit privat elegant. Kisha takim me katër milionë dollarë.

Tremja e Pallatit Sternvud ishte dy kate e lartë. Sipër dyerve të hyrjes, që ishin aq të gjera sa nëpër to mund të kalonte një kope elefantësh indianë, ishte një tablo e madhe në xham të ngjyrosur, që tregonte një kalorës të veshur me armaturë të errët që rrekej të çlironte një zonjë të lidhur te një pemë dhe të mbuluar vetëm prej flokëve shumë të gjatë, të vendosur në mënyrë të përshtatshme. Kalorësi kishte hedhur prapa ballikun e përkrenares së tij, që të dukej më i afrueshëm, dhe po rropatej me nyjet e konopëve që e kishin mbërthyer zonjën pas pemës, por pa ia dalë mbanë. U ndala një çast dhe mendova se po të banoja në këtë shtëpi, herët a vonë do të isha kacavjerrë që t'i jepja një dorë atij. Nuk të jepte përshtypjen se po përpiquej me gjithë mend.

Në fund të tremes ishte një derë-dritare dhe, përtej saj, një qilim i gjerë bari ngjyrë smeraldi, që shtrihej deri te një garazh i bardhë, para të cilit një shofer i ri i dobët me çizme të zeza që i shkëlqenin po i merrte pluhurin një Pakardi ngjyrë kafe, me tavan të hapshëm. Prapa garazhit kishte disa pemë zbukuruese të krasitura e të qethura me kujdes si kone luksi. Prapa tyre ishte një serrë e madhe me çati në trajtë kubeje. Pastaj të tjera pemë dhe në sfond përvijimi i kodrave masive, i thyer dhe që të kënaqte sytë.

Në anën lindore të tremes një shkallë e madhe, e shtruar me pllakëza, ngjitej deri te një galeri me Parmakë me hekur të rrahur dhe me një tablo tjetër romantike të pikturuar në xham të ngjyrosur. Kolltukë të mëdhenj me jastëkë të rumbullakët me plush të kuq ishin vendosur në hapësirat e zbrazëta rreth e rrotull mureve. Në një vështrim të parë ishte e vështirë të mendoje se dikush do të ishte ulur ndonjëherë në to. Në mes të murit nga perëndimi ishte një oxhak i madh i zbrazët me një zjarrpritis prej tunxhi të formuar nga

katër panele të nyjëtua; oxhaku kishte një buhari të mermertë të zbukuruar me kupidë në qoshet. Mbi buharinë ishte një portret i madh me bojëra vaji dhe sipër portretit dy kalorës trima, të bërë shoshë nga plumbat a të ngrënë nga mola, kërlesheshin në një pëlhurë të mbuluar me xham. Portreti paraqiste në një pozë të ngrirë një oficer me uniformë parade të epokës së luftës me Meksikën. Oficeri kishte një mjekër të bukur të zezë, mustaqe të zeza, sy si thëngjij të ndezur dhe, në përgjithësi, pamjen e një njeriu me të cilin ishte e këshillueshme të shkoje në ujdi. Mendova se mund të ishte gjyshi i gjeneralit Sternvud. Zor të ishte vetë gjenerali, ndonëse kisha dëgjuar që ishte tepër i shkuar në moshë për të pasur një çift vajzash ende në vërsën e rrezikshme të të njëzetave.

Po vështroja ende ata sy të zes e të zjarrtë, kur u hap një derë nën shkallët. Nuk ishte maxhordomi që po vinte sërish. Ishte një vajzë.

Mund të ishte njëzet vjeçe. Ishte e hajthme dhe delikate, por dukej e fortë. Kishte veshur një palë pantallona me ngjyrë blu të zbërdhlyët që i rrinin mirë. Ajo ecte si në pezulli. Flokët e saj të verdheme, të prera më shkurt sesa ishte në modë ishin pak të përdredhura në fund. Sytë e saj ngjyrë hiri në të kaltër thujse ishin krejt pa shprehje kur m'i nguli. M'u afrua dhe më buzëqeshi me dhëmbët e vegjël e të mprehtë si të një bishe grabitqare, të bardhë si faqja e brendshme e një lëkure portokalli, të freskët e të shndritshëm si porcelani. Ata përshkënditnin mes buzëve të holla e tepër të tendosura. Fytyra e saj nuk kishte ngjyrë dhe nuk dukej shumë e shëndetshme.

- Qenke i gjatë, hë? – tha.

- Nuk e kam bërë qëllimisht.

Sytë iu zgjeruan. U hutua. Po mendonte. Me gjithë këtë njohje të shkurtër, isha i sigurt se të menduarit ishte një bezdi për të.

- Jeni edhe i pashëm, – tha. Dhe vë bast që e dini.

Hungërova.

- Po si quheni?

- Reili, – i thashë. Doghaus Reili.

- Emër komik, – tha. Kafshoi buzën, përkuli paksa kryet për të më parë me bisht të syrit. Pastaj uli qerpikët, që gati i prekën faqet, dhe i ngriti ngadalë sërish si një perde teatri. Do të mësohesha me këtë marifet. Pandehte se kaq mjaftonte të më vinte me shpinën për tokë dhe katër putrat në ajër.

- Mos jeni kampion boksi? – më pyeti meqë nuk po sillesha si do të kishte dashur.

- Jo tamam. – i thashë. – Jam detektiv

- Ah...hah... – tundi kryet me zemërim dhe shkëlqimi i ndezur i flokëve të saj përndriti gjysmëterrën e tremes. – Mos po talleni gjë me mua?

- Ëh... Ëh... Ëh...

- Çfarë?

- Më dëgjuat, – i thashë.

- S'the kurr gjë. Qenkeni shumë shakaxhi. Ngriti gishtin e madh dhe e kafshoi. Ishte një gisht i madh i çuditshëm, i ngushtë dhe hollak si gishtat e tjerë, si një gisht tregues shtojcë, pa lakesë në nyjëtimin e parë. Ajo e kafshonte, e thithte me ngadalë, e rrotullonte nëpër gojë si foshnja thimthin.

- Je shumë i gjatë, – tha dhe qeshi nën hundë me një gazmend të fshehtë. Pastaj ktheu shtatin me ngadalë dhe me zhdërvjelltësi. Duart i lëshoi të flashkëta anash trupit. U anua drejt meje duke u ngritur mbi majat e këmbëve. Ra drejt e në krahët e mi. Më duhej të zgjidhja mes dy gjërash: ose ta mbaja ose ta lija të binte e të copëtonte kokën në dyshemenë e zbukuruar me mozaik. E kapa nën sqetulla dhe menjëherë iu këputën gjunjët. U detyrova ta shtrëngoja për ta mbajtur të mos rrëzohej. Kur kryet e saj më preku gjoksin, ajo e ngriti drejt meje dhe përsëri qeshi nën hundë.

- Ju jeni finok. Por edhe unë jam finoke.

Nuk i thashë asgjë. Natyrisht maxhordomi zgjodhi këtë çast të përshtatshëm për t'u shfaqur sërish nga dera-dritare dhe e pa ndër krahët e mi.

S' duket se e prishi fare terezinë. Ishte një burrë afër të gjashtëdhjetave, i gjatë, i hollë, me flokë ngjyrë argjendi. Sytë e tij të kaltër ishin mjaft larg nga njëri-tjetri. E kishte lëkurën të lëmuar e të freskët dhe lëvizte si një njeri që i ka muskujt qiqër. Eci me ngadalë drejt nesh. Ndërkohë vajza u shkëput prej meje. Kaloi me vrap sallonin dhe filloi të ngjiste shkallët me kërcime si një drenushë. Mora frymë thellë dhe para se ta nxirrja ajo që zhdukur.

Maxhordomi njoftoi me një zë pa shprehje: – Gjenerali ju pret, zoti Marlou.

Ngrita pak mjekrën prej gjoksit dhe i bëra një shenjë pranimi.

- Cila është ajo?

- Zonjusha Karmen Sternvud, zotëri.

- Do të bënit mirë t'i prisnit gjirin. Nuk është më foshnjë.
Më vështroi me një mirësjellje solemne dhe përsëriti ftesën.